

Briselē, 2024. gada 29. novembrī
(OR. en)

16128/24

SPACE 108	TELECOM 357
RECH 516	MI 976
COMPET 1154	ENER 574
IND 534	EMPL 589
EU-GNSS 26	CSC 686
TRANS 511	CSCGNSS 13
AVIATION 161	CSDP/PSDC 835
MAR 209	CFSP/PESC 1686

PIEZĪME

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsēkretariāts

Datums: 2024. gada 29. novembris

Saņēmējs: delegācijas

Iep. dok. Nr.: 15017/24 + COR 1

Temats: Eiropas Savienības kosmosa programmas starpposma novērtējums
- Padomes secinājumi (apstiprināti 2024. gada 29. novembrī)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par *Eiropas Savienības kosmosa programmas starpposma novērtējumu*, kurus Padome apstiprināja savā 4063. sanāksmē, kas notika 2024. gada 29. novembrī.

**PADOMES SECINĀJUMI PAR EIROPAS SAVIENĪBAS KOSMOSA PROGRAMMAS
STARPPOSMA NOVĒRTĒJUMU**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ATGĀDINOT

- A. Regulu (ES) 2021/696, ar ko izveido Savienības kosmosa programmu, kurā visas ES darbības kosmosā apvienotas vienā visaptverošā tiesiskajā regulējumā;
- B. Padomes secinājumus par “*Copernicus* līdz 2035. gadam”¹;
- C. Padomes secinājumus par ES pieeju kosmosa satiksmes pārvaldībai²;
- D. Padomes 2023. gada 14. novembra secinājumus par ES kosmosa drošības un aizsardzības stratēģiju³;
- E. Padomes 2024. gada 23. maija secinājumus “Eiropas konkurētspējas stiprināšana ar kosmosa palīdzību”⁴;
- F. Eiropadomes 2024. gada jūnija secinājumiem pievienoto Stratēģisko programmu 2024.–2029. gadam⁵.

---

¹ Dok. 10070/22.

² Dok. 10071/22.

³ Dok. 14512/23.

⁴ Dok. 10142/24.

⁵ Dok. EUCO 15/24.

IEVADS

1. ATZINĪGI VĒRTĒ Eiropas Komisijas ziņojumu par ES kosmosa programmas īstenošanu un Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūras (*EUSPA*) darbību (starpposma novērtējums), kā paredzēts Regulas (ES) 2021/696 102. panta 1. punktā.
2. ATZĪST progresu, kas panākts kopš programmas īstenošanas sākuma 2021. gadā, jo īpaši dažādo ES kosmosa darbību konsolidēšanā vienotā tiesiskajā regulējumā, būtiski uzlabojot ar kosmosu saistīto ES iniciatīvu saskaņotību, efektivitāti un stratēģisko ietekmi.
3. PAUŽ GANDARĪJUMU par to, ka tiek sekmīgi īstenotas programmas pamatiniciatīvas *Copernicus*, *Galileo* un *EGNOS*, kas ir sasniegušas savus galvenos darbības rādītājus un konsekventi nodrošina mūsdienīgus pakalpojumus, kas ir būtiski dažādām nozarēm visā ES.
4. ATZĪST savlaicīgo progresu tādās jaunās iniciatīvās kā *GOVSATCOM* un kosmosa situācijas apzināšanās (*SSA*), kas sekmē ES stratēģisko autonomiju atvērtā ekonomikā un tās noturību kosmosa vidē, kura kļūst arvien noslogotāka un kurā valda arvien sīvāka sāncensība.
5. NORĀDA, ka *GOVSATCOM* darbības un *SSA* apakškomponentu, proti, kosmosa laikapstākļu notikuma (*SWE*) un Zemei tuvo objektu (*NEO*), operatīvais posms sākās tikai īsi pirms tam, kad beidzās novērtēšanas periods, kam saskaņā ar regulu bija jānoslēdzas 2024. gada 30. jūnijā, un tas ir apgrūtinājis iespēju veikt minēto komponentu rūpīgu novērtēšanu, jo īpaši izmaksu un ieguvumu analīzi.
6. ATZĪST, ka, neraugoties uz sarežģīto globālo kontekstu, tostarp ģeopolitisko spriedzi, piegādes ķēdes traucējumus un Covid-19 pandēmijas ietekmi, programma ir saglabājusi savu vispārējo panākumu trajektoriju un ir sākusi atbilstīgā veidā integrēt jaunus komponentus.

7. ATZINĪGI VĒRTĒ visu iesaistīto struktūru, tostarp Eiropas Komisijas, *EUSPA*, Eiropas Kosmosa aģentūras (EKA), citu pilnvaroto struktūru un ES dalībvalstu, centienus nodrošināt programmas stabilu progresu, uzsverot, cik svarīga ir cieša sadarbība tās mērķu sasniegšanā.
8. Ar gandarījumu NORĀDA uz ieguldījumu, ko programma sniegusi ES stratēģiskajās prioritātēs, jo īpaši zaļās un digitālās pārkārtošanās mērķu un ES stratēģiskās autonomijas un noturības atbalstīšanā, integrējot un uzlabojot *Copernicus*, *Galileo* un *EGNOS* datus tādās ES politikas jomās kā klimats, biodaudzveidība un okeānu uzraudzība, transports vai lauksaimniecība un sekmīgi uzsākot *GOVSATCOM* sagatavošanas darbības.
9. ATZĪST, ka šie atskaites punkti liecina par to, ka programma sasniedz arvien augstāku attīstības pakāpi un tai ir būtiska loma, popularizējot Savienību kā globālu aktoru kosmosa nozarē un nodrošinot, ka ES saglabā vadošo pozīciju ar kosmosu saistītas inovācijas un spējas jomā.

STRATĒĢISKIE MĒRĶI UN SOCIĀLEKONOMISKIE IEGUVUMI

10. ATZINĪGI VĒRTĒ programmas lomu ES noturības un stratēģiskās autonomijas uzlabošanā atvērtā ekonomikā, kā arī ieguldījumu, ko tā sniedz, lai mazinātu atkarību no trešo valstu kosmosa sistēmām, tādējādi nodrošinot, ka ES saglabā patstāvību tādās kritiski svarīgās jomās kā satelītnavigācija, pozicionēšana un laika noteikšana, un Zemes novērošana, un vienlaikus saglabājot ES spēju neatkarīgi darboties globālā mērogā, un arvien lielākās spējas *SSA* un kosmisko objektu novērošanas un uzraudzības (*SST*) jomā, jo īpaši kosmosa vidē, kurā valda arvien sīvāka sāncensība un konkurence.
11. UZSVĒR dažu kosmosa komponentu divējāda lietojuma potenciālu un ATZĪST, ka, attiecīgā gadījumā un vienlaikus ievērojot dalībvalstu kompetenci un programmas civilo raksturu, ir vēlams ņemt vērā valdību vajadzības un prasības.

12. ATZĪST programmas radīto impulsu jaunu tirgu un iespēju attīstīšanā uzņēmumiem, jo īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem, pētniecības, inovācijas un tehnoloģiju attīstības veicināšanā, jaunu uzņēmējdarbības iespēju radīšanā visā ES, ES kosmosa nozares stiprināšanā un kvalificēta darbaspēka atjaunošanas sekmēšanā, jo tas viss veicina plašāku Savienības ekonomikas izaugsmi.
13. ATZĪST, ka īstenotās programmas sociālekonomiskie ieguvumi ir samērīgi ar programmas radīto pakalpojumu un datu pilnīgu īstenošanu un plašu izmantošanu, un UZSVĒR, cik svarīgi ir koncentrēties uz lietotāju piesaisti visiem programmas komponentiem un uzlabot to, izmantojot stratēģisku pieeju un iniciatīvas gan ar kosmosu saistītās, gan nesaistītās nozarēs.

PROGRAMMAS ĪSTENOŠANA

14. ATZĪST *Copernicus* komponenta pozitīvo attīstību, kurš, neraugoties uz šķēršļiem, ko radīja trūkstošie dati no *Sentinel-1 B*, ir pārsniedzis savus darbības mērķrādītājus, tostarp attiecībā uz datu un pakalpojumu uzticamību un nepārtrauktību. ATZĪST, ka *Copernicus* datu un pakalpojumu lietotāju skaits turpina pieaugt un tas atspoguļo sniegtās informācijas pieaugošo nozīmību un lietderību lietotāju vajadzību apmierināšanā un ES politikas, jo īpaši ES zaļā kursa, atbalstīšanā.
15. NORĀDA, ka pašreizējā programmas cenu politika, jo īpaši *Copernicus* bezmaksas, pilnīgu un atvērtu datu politika, ir izrādījusies efektīva, atbalstot inovāciju un plašu izmantošanu dažādās nozarēs, un tomēr ATZĪMĒ esošā datu kopīgošanas un licencēšanas modeļa ierobežojumus, kad tiek iegūti dati no komerciāliem avotiem.
16. ATZĪMĒ novērtējumu par iespējām izstrādāt jaunu ES Zemes novērošanas pakalpojumu valdības līmeņa lietotājiem, kurš papildinātu esošās un plānotās spējas un reaģētu uz apzinātajām vajadzībām, tostarp attiecīgā gadījumā palielinātu atbalstu drošībai un aizsardzībai.

17. PAUŽ GANDARĪJUMU par *Galileo* vispārējo sniegumu un to, ka ir deklarēti jauni pakalpojumi, piemēram, augstas precizitātes pakalpojums (*HAS*), kas ievērojami uzlabo *Galileo* precizitāti, un PAUŽ GANDARĪJUMU par publiskā regulētā pakalpojuma (*PRS*) pirmreizējo translēšanu un – saistībā ar gaidāmo pakalpojuma deklarāciju – atvērtā pakalpojuma navigācijas ziņojumu autentificēšanu (*OSNMA*), ņemot vērā būtisko labumu, ko tie nodrošinās gan valsts, gan privātajam sektoram, tostarp transportam, lauksaimniecībai, ārkārtas situāciju pārvaldībai, drošumam, drošībai un aizsardzībai. Ar bažām NORĀDA uz to, ka arvien biežāk notiek viltošana un traucēšana.
18. PAUŽ NOŽĒLU par to, ka *Galileo* atvērtā pakalpojuma pilnīgas operatīvās spējas (*FOC*) un publiskā regulētā pakalpojuma sākotnējās operatīvās spējas (*IOC*) vēl nav sasniegtas, daļēji ar palaišanas pakalpojumiem saistītu problēmu dēļ, UZSVER, ka šādas problēmas rada potenciālus riskus *Galileo* pakalpojumu nepārtrauktībai un kvalitātei, un AICINA turpināt uzlabot programmas kvalitāti un drošības pārvaldību; tādēļ MUDINA Komisiju par prioritāti noteikt satelītu izvietojumu, risināt problēmas un nodrošināt *Galileo* pakalpojumu veikspējas ilgtermiņa uzturēšanu.
19. ATZĪST – lai gan *EGNOS* ir ievērojami uzlabojis satelītnavigācijas precizitāti un uzticamību visā Eiropā, joprojām pastāv dažas pārklājuma nepilnības, AICINA Komisiju novērst šos pārklājuma trūkumus un nodrošināt nepārtrauktu un drošu darbību *EGNOS V3* izvēršanas laikā, kā arī pielāgot *EGNOS* sistēmu citu galveno lietotāju prasībām.
20. ATZINĪGI VĒRTĒ kosmosa novērošanas un uzraudzības (*SST*) pakalpojumu sekmīgos sasniegumus saskaņā ar *SSA* komponentu, jo īpaši – dalībvalstu pieaugošo līdzdalību un reģistrēto organizāciju un satelītu skaita pieaugumu, kas liecina par programmas panākumiem kosmosa situācijas apzināšanās uzlabošanā ES un globālās koordinācijas veicināšanā starp esošajām un topošajām kosmosa novērošanas un uzraudzības sistēmām dažādos pasaules reģionos.

21. UZSVER, ka ir jāmodernizē un jāstiprina ES kosmisko objektu novērošanas un uzraudzības (*SST*) infrastruktūra, lai uzlabotu tās spēju novērot un izsekot kosmiskos objektus un atkritumus, un tādēļ AICINA Komisiju un dalībvalstis turpināt uzlabot *SST* spējas, lai nodrošinātu stabilu un noturīgu kosmosa situācijas apzināšanās sistēmu.
22. UZSVER, cik svarīga ir pašlaik notiekošā kosmosa laikapstākļu notikumu (*SWE*) pakalpojuma prasību analīze saskaņā ar ES Kosmosa regulas 60. pantu. Turklāt PIENĒM ZINĀŠANAI, ka Eiropas Kosmosa aģentūra (EKA) sekmīgi īsteno tai uzticētos uzdevumus šajā jomā, kā arī Zemei tuvu objektu (*NEO*) jomā.
23. NORĀDA, ka pašlaik tiek īstenotas sagatavošanas darbības pakalpojumu sniegšanai saskaņā ar *GOVSATCOM* iniciatīvu, tostarp centra infrastruktūras iepirkuma process, un tiek mazināti sākotnējie kavējumi, apliecinot programmas potenciālo spēju sniegt kritiski svarīgus drošas komunikācijas pakalpojumus, kas ir būtiski Savienības un tās dalībvalstu misijām un operācijām, jo īpaši kritiski svarīgu misiju drošībai un drošumam.
24. Uzsver *GOVSATCOM* komponenta papildināmību ar Savienības drošas savienojamības programmu *IRIS*², kas tādējādi nodrošina visaptverošu, izmaksu ziņā lietderīgu un efektīvu saskaņošanu ar ES drošas komunikācijas vajadzībām, tostarp globālo pārklājumu.

EUSPA

25. ATZINĪGI VĒRTĒ Eiropas *GNSS* aģentūras (*GSA*) pārveidi par Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūru (*EUSPA*), kas ir nozīmīgs solis programmas un programmas un tās komponentu darbības sistēmas pārvaldības un vadības uzlabošanā. Vienlaikus ATZĪST *EUSPA* izrādīto elastību, uzņemoties jaunus uzdevumus un pielāgojoties jauniem pienākumiem un izaicinājumiem.

26. ATZINĪGI VĒRTĒ *EUSPA* vispārējo sniegumu ES kosmosa programmā paredzēto pamatuzdevumu un uzticēto uzdevumu pildīšanā un aģentūras centienus, kas ir būtiski palīdzējuši nodrošināt efektīvu pakalpojumu sniegšanu un kosmosa aktīvu drošu pārvaldību un veicināt inovāciju un ieviešanu tirgū ES kosmosa nozarē; ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka ir nodrošināta Drošības akreditācijas valdes neatkarība un autonomija.
27. UZSVER *EUSPA* kā ES kosmosa programmas kosmosa drošības uzraudzības struktūras lomu, PAUŽ GANDARĪJUMU par Komisijas rīcības plānu *Galileo* drošības uzraudzības sistēmas pašreizējo ierobežojumu mazināšanai un UZSVER, ka ir jāstiprina ES satelītu sistēmu darbības drošība, tostarp *EUSPA* būtiskā loma šajā sakarā.

GŪTĀ PIEREDZE UN PERSPEKTĪVAS

28. UZSVER, ka ir steidzami jāpievēršas pieaugošajiem draudiem kosmosa programmas drošībai un noturībai, ņemot vērā arvien lielākus kiberdrošības riskus, radiofrekvenču traucējumus, solāro aktivitāti un kolīzijas riskus; un UZSVER, ka ir vajadzīga izlēmīga rīcība, lai nodrošinātu kosmosā veikto darbību ilgtspēju ilgtermiņā.
29. ATZĪST, ka ir jāmazina ES kosmosa programmas atkarība no trešām valstīm, kas ir īpaši svarīgi tādās kritiskās jomās kā piekļuve izejvielām, komponentiem un pakalpojumiem, un ATZINĪGI VĒRTĒ darbības, ko veic Kritisko tehnoloģiju observatorija un Apvienotā darba grupa kritiski svarīgo kosmosa tehnoloģiju jautājumos.
30. ATZĪST, ka ir jāstiprina Savienības autonoma, droša un rentabla piekļuve kosmosam, ATZĪMĒ Komisijas pasākumus, ar ko pienācīgi pamatotos apstākļos nodrošina alternatīvus palaišanas risinājumus ar trešo valstu pakalpojumu sniedzējiem, un UZSVER, ka ir steidzami jāatbalsta autonomu Eiropas palaišanas spēju pielāgošana, izstrāde un izvērsšana ar mērķi piekļūt kosmosam un ka šajā ziņā ir vajadzīga nepārtrauktība, ņemot vērā Savienības būtiskās drošības intereses.

31. ATGĀDINA, ka ES kosmosa programmas turpmākajā plānošanā ir jānodrošina pašreizējo darbības komponentu, jo īpaši *Copernicus*, *Galileo* un *EGNOS*, labāka nepārtrauktība un turpmāka attīstība.
32. AICINA racionalizēt iepirkuma procesus, ko veic visi ES kosmosa programmā iesaistītie aktori, un vēl vairāk integrēt programmā jaunus kosmosa nozares aktorus un jauno kosmosa ekosistēmu (tostarp jaunuzņēmumus, jaunpienācējus un MVU) un UZSVĒR, cik svarīgi ir atvērti un pārredzami publiskā iepirkuma procesi, kas atbalsta daudzveidīgas un inovatīvas Eiropas kosmosa nozares attīstību, ņemot vērā mērķi veicināt Savienības stratēģisko autonomiju atvērtā ekonomikā, jo īpaši tehnoloģiju ziņā galvenajās tehnoloģijās un vērtības ķēdēs.
33. AICINA Komisiju par pamatu izmantot tādu pastāvošo šķēršļu novērtējumu ⁶, kas kavē kosmosā balstītu datu un pakalpojumu labāku ieviešanu tirgū visās ekonomikas nozarēs, – šo šķēršļu likvidēšanai ir izšķiroša nozīme, lai maksimāli palielinātu ES kosmosa programmas sociālekonomiskos ieguvumus un nodrošinātu, ka tās potenciāls tiek pilnībā izmantots visā Savienībā, un AICINA Komisiju kopā ar pilnvarotajām struktūrām, tostarp *EUSPA*, un iesaistot dalībvalstis, risināt šīs problēmas, izmantojot tālredzīgu stratēģisku pieeju, kurā uzsvērtā sadarbība, inovācija un pielāgošanās spēja un kura ir iespējama, izstrādājot un pieņemot kosmosa datu stratēģiju, kas atbilst paredzētajam mērķim.
34. AICINA Komisiju stiprināt spēcīgu Savienības kosmosa ekonomiku, stiprinot konkurētspēju, inovāciju, uzņēmējdarbību, prasmes un spēju veidošanu visās dalībvalstīs un Savienības reģionos, jo īpaši attiecībā uz MVU un jaunuzņēmumiem.
35. Tomēr ATZĪMĒ, ka būtu labāk jādefinē galvenie rādītāji, kā paredzēts regulā, jo īpaši attiecībā uz konkurētspēju, MVU lomu un dažiem plānošanas elementiem, tādēļ ATZĪST, ka jaunais konceptuālais regulējums būtu svarīgs instruments ES kosmosa programmas ieguvumu novērtēšanai.

---

⁶ Dok. 12013/24.

36. ATZĪST, ka pastāvīgas uz lietotājiem vērstas investīcijas konkurētspējīgā inovācijā un infrastruktūrā ir būtiskas, lai saglabātu vadošo lomu kosmosa tehnoloģijās un veicinātu sinerģiju ar programmām un iniciatīvām, kas atbalsta jaunus kosmosa lietojumus, izmantojot tādas tehnoloģijas kā mākslīgais intelekts, kvantu tehnoloģijas, autonomas sistēmas un kibernetika.
37. ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka ES kosmosa programmu izmanto, lai Savienību vēl vairāk pozicionētu kā uzticamu partneri kosmosa diplomācijā. Programmas sasniegumi, galvenokārt izmantojot *Copernicus*, *Galileo*, *EGNOS* komponentus un *SST* apakškomponentu, kalpo kā pasaules mēroga kritēriji un ir nepieciešami, lai attīstītu un stiprinātu tādas partnerības ar trešām valstīm, kas ir būtiskas, lai palielinātu ES globālo ietekmi un veicinātu starptautisko sadarbību kosmosa jomā.
-